

Informatīvais ziņojums “Par Latvijas Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 5.1. reformu un investīciju virziena “Produktivitātes paaugstināšana caur investīciju apjoma palielināšanu P&A” 5.1.1.r. reforma “Inovāciju pārvaldība un privāto P&A investīciju motivācija” 5.1.1.1.i. investīcijas “Pilnvērtīga inovāciju sistēmas pārvaldības modeļa izstrāde un tā nepārtraukta darbināšana” īstenošanu”

I. Vispārīgie jautājumi

1. Ministru kabineta informatīvais ziņojums izstrādāts saskaņā ar Likuma par budžetu un finanšu vadību 19.³ panta pirmo un otro daļu, lai noteiktu efektīvu, pārskatāmu un pareizas finanšu vadības principiem atbilstošu Latvijas Atveseļošanas un noturības mehānisma (turpmāk – Atveseļošanas fonds) plāna 5.1. reformu un investīciju virziena "Produktivitātes paaugstināšana caur investīciju apjoma palielināšanu P&A" 5.1.1.r. reforma "Inovāciju pārvaldība un privāto P&A investīciju motivācija" 5.1.1.1.i. investīcijas "Pilnvērtīga inovāciju sistēmas pārvaldības modeļa izstrāde un tā nepārtraukta darbināšana" (turpmāk – investīcija) īstenošanas un uzraudzības kārtību (turpmāk – ziņojums) un nosaka investīcijas:

1.1. mērķi, sasniedzamos atskaites punktus un uzraudzības rādītājus;

1.2. pieejamo finansējumu;

1.3. finansējuma saņēmēja un inovāciju sistēmas pārvaldības modeļa iesaistīto institūciju tiesības un pienākumus;

1.4. atbalstāmās darbības un izmaksu attiecināmības nosacījumus;

1.5. projekta īstenošanas nosacījumus un uzraudzības kārtību.

2. Šī ziņojuma ietvaros lietotās definīcijas:

2.1. viedās specializācijas ilgtermiņa stratēģija – dokuments, kurā attiecīgās nozares uzņēmumi, nevalstiskās organizācijas un zinātnieki (Viedās specializācijas stratēģijas (turpmāk - RIS3) jomas vadības grupa) nosaka, apstiprina un koordinē virzienus un rīcības, vismaz reizi gadā pārskata konkurētspējas priekšrocības, kas sekmē konkurētspēju, likumdošanas un biznesa vides ietvaru, sadarbību starp iesaistītajām pusēm jaunu zināšanu veidošanā un jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanā. Stratēģija identificē šķēršļus un ierobežojumus pārejai uz zināšanu ietilpīgām aktivitātēm un likumdošanas, biznesa vides, kā arī izglītības un pētniecības sistēmas uzlabošanas pasākumus, kas šos šķēršļus novērstu. Šī stratēģija ietver analīzi par nozares līmeņa tirgus un tehnoloģiskajām iespējām un to attīstības potenciālu, pašreizējo tautsaimniecības līmeni un nepieciešamajām darbībām tautsaimniecības attīstībai, iekļaujot sevī darbības, kas ir sasniedzamas saprātīgā laikā un ar pieejamajiem resursiem, piemērotas un atbilstošas pašreizējai situācijai, ilgspējīgas un ar izmērāmu rezultātu;

2.2. inovāciju un pētniecības pārvaldības padome (turpmāk - IPPP) – izveidota institucionāla pārvaldības platforma, atbalsta programmu koordinācijai, RIS3 un inovāciju stratēģiskai vadībai, kas apvieno Ekonomikas ministriju (turpmāk – EM) un Izglītības un zinātnes ministriju (turpmāk – IZM) sadarbības veicināšanai;¹

2.3. RIS3 jomas vadības grupa (šobrīd Atveseļošanas fonda plānā nosaukts kā inovācijas klasteris) - sadarbības platforma, kurā nozares uzņēmumu, kompetences centru, klasteru, asociāciju, zinātnisko institūciju un ministrijas pārstāvju un citi nozares dalībnieki – izstrādā viedās specializācijas (RIS3) ilgtermiņa stratēģiju, konsolidē, identificē, apstiprina un ievieš darbības plānu;

¹ Pārvaldības sistēmā iekļauts arī LZP un LIAA, kas ir EM un IZM padotības iestādes.

- 2.4. **pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizācijas** – organizācija, kas atbilst Komisijas 2014. gada 17. jūnija Regulas (ES) Nr. 651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu 2. panta 83. punkta nosacījumiem;
- 2.5. **kompetences centrs** - juridiska persona, kam piešķirts finansējums inovāciju projekta īstenošanai, lai veicinātu viedās specializācijas ilgtermiņa stratēģijas mērķu sasniegšanu sekmējot uzņēmumu sadarbību un ieguldījumus pētniecības, attīstības un inovācijas (turpmāk - P&A&I) aktivitātēs;
- 2.6. "**bottom-up**" **pieeja** – šī pārvaldības ziņojuma ietvaros saprotama kā informācijas attīstības iespējām iegūšanas pieeja, iegūstot no nozares uzņēmumiem vai to pārstāvošajām organizācijām;
- 2.7. **trīskāršā spirāle** (angliski triple-helix) – sadarbības modelis starp valsts iestādēm, pētniecības iestādēm un uzņēmumiem, lai virzītos uz zināšanu ietilpīgu sabiedrību un inovācijām.
3. Šī ziņojuma 2.1. apakšpunktā stratēģija sevī ietver analīzi par nozares līmeņa tirgus un tehnoloģiskajām iespējām un to attīstības potenciālu, pašreizējo tautsaimniecības līmeni un nepieciešamajām darbībām tautsaimniecības attīstībai, iekļaujot sevī darbības, kas ir:
- 3.1. sasniedzamas saprātīgā laikā un ar pieejamajiem resursiem;
- 3.2. piemērotas vai atbilstošas pašreizējai situācijai;
- 3.3. ilgtspējīgas;
- 3.4. ar izmērāmu rezultātu.
4. Šī **inovāciju sistēmas pārvaldības modeļa ziņojuma mērķis** ir sekmēt komersantu starptautiskās konkurētspējas, pelnītspējas un produktivitātes palielināšanu, veicot Atveseļošanas fonda ietvaros plānotās inovācijas pārvaldības reformu caur augstāku produktu un ieņēmumu zināšanu ietilpību un palielinātu produktu un tehnoloģiju eksportu.²
5. Lai sasniegtu pārvaldības mērķi, paredzēts:
- 5.1. stimulēt ieguldījumu palielināšanu pētniecības un attīstības un inovācijas (turpmāk - P&A&I) privātajā sektorā un atbilstošas zināšanu bāzes veidošanos;
- 5.2. sekmēt jaunu, zināšanu ietilpīgāku produktu ieviešanu tirgū un ražošanā;
- 5.3. veicināt pētniecības un rūpniecības sektoru sadarbību jaunu zināšanu ietilpīgu produktu un tehnoloģiju attīstībā;
- 5.4. sekmēt veselīgu ekosistēmu veidošanos, kuru ietvaros palielinās komersantu sadarbība zināšanu ietilpīgās aktivitātēs;
- 5.5. koordinēt visus citus stratēģiju atbalstošos pasākumus.
6. Šis ziņojums izstrādāts, ņemot vērā Eiropas Komisijas 2023.gada 17.janvāra komentārus par sniegtajiem Atveseļošanas fonda grozījumiem investīcijas ietvaros, kas nemaina esošā Atveseļošanas fonda plāna būtību, bet precīzē iesaistītās puses un to darbību.³

---

² *Atveseļošanas fonda ietvaros plānots īstenot inovācijas reformu un pārvaldības modeli, kas iekļauts informatīvajā ziņojumā "Par Latvijas inovāciju un tehnoloģiju atbalsta fonda iniciatīvas aktualitātes pārskatīšanu", nepieciešamības gadījumā pilnveidojot tos, lai nodrošinātu Atveseļošanas fonda investīcijas ieviešanu.*

³ *Nepieciešamības gadījumā Ekonomikas ministrija izstrādā jaunu informatīvo ziņojumu pēc Eiropas Komisijas viedokļa saņemšanas.*

7. Līdz ar investīcijas ieviešanu paredzēts pilnveidot inovāciju sistēmas pārvaldības modeli, kura ietvaros, tiek sekmēta inovācijas sekmējošu ekosistēmu veidošanās RIS3 jomās, tai skaitā, vecinot zināšanu pārnēsi starp pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizācijām, nevalstiskā sektora pārstāvjiem un kompetences centriem un privāto sektoru jeb trīskāršās spirāles principa īstenošanu.
8. Inovāciju politikas prioritātes un inovāciju pārvaldības modeļa maiņa ir nostiprināta Nacionālās industriālās politikas pamatnostādņēs 2021. – 2027.gadam⁴ (turpmāk - NIP2027) un informatīvajā ziņojumā "Par Latvijas inovāciju un tehnoloģiju atbalsta fonda iniciatīvas aktualitātes pārskatīšanu"⁵. Inovāciju kapacitātes⁶ paaugstināšana ir viens no NIP2027 galvenajiem rīcības virzieniem un priekšnosacījums, lai stimulētu tālāku ekonomikas izaugsmi un palielinātu eksporta īpatsvaru.
9. Jauno inovāciju sistēmas pārvaldības modeli investīcijas ietvaros balstīt uz uzņēmējdarbības atklājumu principu jeb "bottom-up" pieeju, kā arī izmantot un balstīties uz iepriekšējo Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda plānošanas periodu pieredzi inovāciju pārvaldē.
10. Inovāciju sistēmas pārvaldības modeļa darbības ietver sevī divus galvenos virzienus:
  - 10.1. koordināciju, lai veicinātu inovāciju sekmējošas uzņēmējdarbības vides un normatīvo aktu ietvara pilnveidošanu;
  - 10.2. izcilības veicināšanu uzņēmējdarbībā.
11. Darbības virziena "koordinācija" mērķis ir koordinēt inovācijas politikas veidošanā un ieviešanā iesaistīto iestāžu - EM, kas pilda šī ziņojama 46.punkta pienākumus, IZM, to pārziņā esošo aģentūru, Latvijas Zinātnes padomes (turpmāk – LZP) darbu, ar mērķi uzlabot RIS3 pārvaldības modeli, identificēt inovācijas sekmējošas ekosistēmas veidošanās likumdošanas un administratīvos šķēršļus un izstrādāt priekšlikumus to novēršanai, novērst funkciju dublēšanos un samazināt likumdošanas prasību slogu privātajam sektoram inovāciju jomā. Meklēt tādu tirgus nosacījumu radīšanas iespējas, kas sekmētu privātā sektora izstrādāto, jauno, tehnoloģisko produktu ātrāku adaptāciju tirgū, tai skaitā caur pilotprojektiem.
12. Darbības virziena "izcilības veicināšana uzņēmējdarbībā" mērķis ir veicināt inovāciju un eksportu augstas pievienotās vērtības komersantos, kā arī Latvijas organizāciju iesaisti starptautiskās P&A programmās un projektos. Darbības virziens sevī vienlaikus ietver arī valsts uzņēmumu iesaisti inovatīva iepirkuma veidošanā, likumdošanas ietvara nodrošināšana, kā arī privātā sektora iesaisti valsts zinātnes infrastruktūras investīciju lēmumos.
13. Inovāciju institucionālā modeļa uzlabošanai paredzēts uzlabot informācijas apriti un veidot ciešāku sadarbību starp publiskā sektora institūcijām, kas Latvijā ir atbildīgas par P&A&I politikas izstrādi. Par P&A&I politikas izstrādi ir atbildīga ir EM, kas pilda šī ziņojama 46.punkta pienākumus, un IZM. Par P&A&I politikas ieviešanu atbildīgās institūcija ir Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (turpmāk – LIAA) un LZP.
14. Kā galvenais mehānisms inovāciju institucionālā un RIS3 pārvaldības modeļa pilnveidošanai tiek piedāvāts veidot sadarbības veicināšanas IPPP, kas ir koleģiāls P&A&I politikas un RIS3 vadības līmenis un jauns elements P&A&I institucionālās pārvaldības uzlabošanai. IPPP pēc

⁴ Nacionālās industriālās politikas pamatnostādņēs 2021. – 2027.gadam (pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/mk/tap/?pid=40489298>)

⁵ Informatīvais ziņojums "Par Latvijas inovāciju un tehnoloģiju atbalsta fonda iniciatīvas aktualitātes pārskatīšanu", apstiprināts Ministru kabineta 12.04.2022. sēdē ar protokolu Nr. 20, pieejams: https://tapportal.mk.gov.lv/legal_acts/18c370b1-12de-4331-866c-37356ffd4ff5

⁶ Inovāciju kapacitāte ir privātā sektora inovāciju spējas raksturojums, kas ietver inovācijas sekmējošu nodokļu sistēmu, nodrošinājumu ar atbilstošas kvalifikācijas un izglītības darbaspēku, uzņēmējdarbības vidi, kas sekmē jaunu produktu un pakalpojumu izstrādi, kā arī tādu privātā sektora pētniecības un attīstības izmaksu atbalsta sistēmu.

savas būtības nodrošinās stratēģisku zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovāciju politikas, kā arī RIS3 procesu vadības plānošanu, koordinēšanu, saskaņošanu un īstenošanu, kā arī mērķu un rezultātu definēšanu un sasniegto rezultātu uzraudzību. IPPP ir "tilts" starp LPISP un RIS3 jomas vadības grupām. IPPP struktūru veidos EM un IZM, nepieciešamības gadījumā iesaistot LZA un LIAA. Darba organizāciju IPPP nodrošinās abas ministrijas.

15. Pamatojoties uz Valsts pārvaldes iekārtas likuma 54.panta nosacījumiem, IPPP ietvaros noslēdz starpresoru vienošanos starp EM, IZM, LIAA un LZA sadarbības veicināšanai.
16. Lai nodrošinātu Ministru kabineta 2021.gada 27.aprīļa sēdes protokola Nr.36 27.pagrāfa 3.punktu par Latvijas Zinātņu akadēmijas iesaisti un zinātniskās kapacitātes celšanu, tad EM kā ārējo ekspertu var piesaistīt arī Latvijas Zinātņu akadēmiju (turpmāk - LZA). LZA valsts pārvaldes sistēmā ir atvasināta publisko tiesību persona ar autonomu kompetenci. LZA darbības mērķi ietver inovatīvo tehnoloģiju attīstības veicināšanu Latvijā un augstākās kvalifikācijas zinātniskās ekspertīzes nodrošināšanu.
17. EM nepieciešamības gadījumā slēdz vienošanos ar LZA kā sadarbības partneriem par ekspertu piesaisti, kur vienošanās ietvaros iekļauti šādi **LZA pienākumi** :
  - 17.1. identificēt un izstrādāt iespējamās tehnoloģiskās attīstības radītās iespējas, tiešā saistībā ar pašreizējām nozares attīstības spējām;
  - 17.2. izstrādāt priekšlikumus ar viedās specializācijas ilgtermiņa stratēģiju saistītajai zinātnes attīstības rīcībai, zinātniskās kapacitātes pilnveidošanai un identificēt iespējamo mijiedarbību ar komersantiem konkrētu inovācijas mērķu sasniegšanai
18. Ja šī ziņojuma 17.punktā minētā vienošanās paredz, tad LZA iesniedz atskaites nozares ministrijai par padarīto darba apjomu, kas noteikt vienošanās ietvaros.
19. Investīcija tiks ieviesta ierobežota pretendentu loka iesniegumu atlases veidā.
20. Nozares ministrija ir atbildīgā iestāde par investīcijas ieviešanu.

II. Investīcijas sasniedzamie atskaites punkti, uzraudzības rādītāji un pieejamais finansējums

21. Investīcijas īstenošanai **pieejamais attiecināmais kopējais finansējums** ir 6 277 430 EUR, kas ietver Atveseļošanas fonda finansējumu projektu īstenošanai 5 587 918 *euro*⁷ apmērā un valsts budžeta finansējumu ne vairāk kā 689 512 *euro* apmērā, kas ir paredzēts pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) maksājumu segšanai. Atveseļošanas fonda finansējums sadalās sekojoši:
  - 21.1. EM 2 327 400 *euro* apmērā šī ziņojuma 46. apakšpunktā minēto pienākumu pildīšanai:
    - 21.1.1. 750 000 euro atalgojuma izmaksām;
    - 21.1.2. 577 400 euro RIS3 pārvaldības sistēmas pilnveidei un monitoringam;
    - 21.1.3. 1 000 000 euro ārējo ekspertu piesaistei no LZA šī ziņojuma 17. punktā minēto darbību veikšanai.
  - 21.2. LIAA 3 260 518 *euro* apmērā šī ziņojuma 37. apakšpunktā minētajām darbībām:
    - 21.2.1. 1 762 518 *euro* LIAA izmaksām;

---

⁷ Norādītā summa 5 587 918 *euro* sevī ietvers 5.1.1.1.i ietvaros apstiprināto summu 4 587 918 *euro* un 1 000 000 *euro* LZA, ko EM pieteica arī caur Atveseļošanas fonda ietvaros iesniedz priekšlikumu pārceļt uz 5.1.1.1., bet tika saņemti Eiropas Komisijas 2023.gada 17.janvāra komentāru, kas sevī ietvēra informāciju par grozījumu neveikšanu un izmaiņas aprakstīt Cover note ietvaros.

- 21.2.1.1. 1 554 527 *euro* personāla izmaksas, tai skaitā darba samaksa, valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, pabalsti un kompensācijas;
- 21.2.1.2. 150 984 *euro* darba vietu aprīkojuma izmaksām;
- 21.2.1.3. 30 000 *euro* komandējumu un darba braucienu izmaksas;
- 21.2.1.4. 20 000 *euro* iesaistīto vadītāju un darbinieku kompetenču celšanas izmaksas;
- 21.2.1.5. 7 007 *euro* projekta īstenošanas izmaksas, kas saistītas ar šī ziņojuma 50.1.apakšpunktā izmaksu segšanu;

21.2.2. 1 498 000 *euro* starptautiskās pārstāvniecības nodrošināšanai.

22. Šī ziņojuma 21.punktā noteiktā finansējuma plānotais sadalījums pa gadiem:

Gads	2023	2024	2025	2026	Kopā:
<i>Atveseļošanas fonda finansējums, euro:</i>	1 534 077	1 581 477	1 612 949	859 415	5 587 918
<i>LIAA\nozare</i>	877 325	874 725	916 224	592 244	3 260 518
<i>EM</i>	656 752	706 752	696 725	267 171	2 327 400
<i>Pievienotās vērtības nodoklis, euro:</i>	166 712	208 166	195 336	119 298	689 512
<i>Kopā, euro:</i>					6 277 430

23. Šī ziņojuma 21.punktā minētās PVN izmaksas nav attiecināmas finansēšanai no Atveseļošanas fonda finansējuma, bet šādas izmaksas ir iekļaujamas Atveseļošanas fonda finansētā projekta ietvaros. PVN izmaksas aprēķinātas no šī ziņojuma 21.1.2., 21.1.3., 21.2.1.2., 21.2.1.3., 21.2.1.4., 21.2.1.5. un 21.2.2.apakšpunktā paredzētajām Atveseļošanas fonda finansējuma pozīcijām, izņemot algas. EM, LZA⁸ un LIAA PVN izmaksas segs no valsts budžeta līdzekļiem, ko atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai EM var lūgt piešķirt no budžeta resora "74. Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums" 80.00.00 programmas "Nesadalītais finansējums Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai". Minētais PVN netiek segts, ja publiskā finansējuma saņēmējs to var atgūt normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Precīzi PVN apmērs būs zināms projektu faktiskās īstenošanas laikā, informatīvajā ziņojumā ir norādīta maksimālā PVN segšanai nepieciešamā summa, kas noteikta arī šī ziņojuma protokollēmumā.

24. Lai nodrošinātu investīcijas ieviešanu un rādītāju sasniegšanu, nozares ministrija veic slēgto atlasu un izvērtē iesniegto projekta pieteikumu no LIAA un EM atbildīgā departamenta. Pēc projekta pieteikuma apstiprināšanas EM atbildīgais departaments un LIAA kļūst par finansējuma saņēmēju (turpmāk – finansējuma saņēmējs). No katra finansējuma saņēmēja nepieciešamas iesniegt vienu projekta pieteikumu.

25. Šī ziņojuma 47.6. punktā minētajā vienošanās, kas tiks slēgts ar finansējuma saņēmēju, var paredzēt avansa maksājumus ne vairāk kā 30 procentu apmērā no attiecīgās līguma summas. Avansa maksājumu finansējuma saņēmējs var saņemt, iesniedzot rakstisku pieprasījumu un pamatojot avansa maksājuma apmēru, vienlaikus nodrošinot, ka avansa maksājums

⁸ Saskaņā ar Ministru kabineta 2022.gada 22.marta sēdes protokola Nr. 17 34. § 9.2.apakšpunktu LZA ir atvasināta publiska persona kā zinātniskā institūcija.

nepārsniedz 30 procentus no šajā ziņojuma 21.2. apakšpunktā noteikto finansējumu. Detalizētāka avansa un noslēguma maksājuma izmaksas kārtība tiek noteikta vienošanās ietvaros. Avansa maksājumu kopsumma nevar pārsniegt 90 procentus no pieejamā finansējuma.

26. Lai nodrošinātu nepārtrauktu naudas plūsmu, finansējuma saņēmējs nākamo avansa maksājumu var lūgt tikai, ja iepriekš saņemtais avansa maksājums ir izlietots vismaz 80 procentus apmērā .

27. Nozares ministrija, veicot noslēguma maksājumu, nodrošina, ka LIAA veiktais noslēguma maksājums nav mazāks par 10 procentiem no projekta kopējā finansējuma.

28. Investīcijas ietvaros **sasniedzamie atskaites punkti un uzraudzības rādītāji:**

28.1. Mērķis līdz 2023.gada 31.decembrim piesaistīts nepieciešamo cilvēkresursu skaits – 19 darbinieki;

28.2. atskaites punkts:

28.2.1. līdz 2022.gada 31.decembrim katrai RIS3 jomai izstrādāta Valsts ilgtermiņa stratēģija un izveidota stratēģiskā padome;

28.2.2. līdz 2023.gada 31.martam izveidotas 5 RIS3 vadības grupas;

28.2.3. līdz 2026.gada 31.augustam publicēts uzraudzības ziņojums⁹, kurā sniegta informācija par katru RIS3 jomu, inovācijas pārvaldības modeļa darbību un ilgtermiņa finansēšanu;

28.3. uzraudzības rādītāji:

28.3.1. līdz 2022.gada 31.decembrim piesaistīts nepieciešamo cilvēkresursu skaits – 8;

28.3.2. līdz 2024.gada 30.septembrim publicēts Uzraudzības ziņojums⁵ par 2023. gadu, kurā sniegta informācija par katru RIS3 jomu;

28.3.3. līdz 2025.gada 30.septembrim publicēts Uzraudzības ziņojums⁵ par 2024. gadu, kurā sniegta informācija par katru RIS3 jomu;

28.4. nacionālie rādītāji:

28.4.1. lai novērtētu RIS3 pārvaldības modeļa darbības virzienu "Koordinācija" – līdz 2026. gada 31.augustam salīdzinājumā ar 2022. gadu par 10% pieaudzis vietējo publisko pētniecības organizāciju līgumpētījumu skaits ar privāto sektoru RIS3 vērtību ķēžu ietvarā;

28.4.2. lai novērtētu RIS3 pārvaldības modeļa darbības virzienu "Izcilības veicināšana uzņēmējdarbībā" – līdz 2026.gada 31.decembrim saņemti 200 apliecinājumi, ar kuriem atbalsta saņēmēji apstiprina, ka projekts nebūtu iespējams bez LIAA iesaistes;

28.4.3. izstrādāti ne mazāk kā 3 monitoringa ziņojumi par apskatu katru RIS3 jomu un tie ir iesniegti IPPP līdz 2023. gada 30. jūnijam, 2024. gada 30. jūnijam un 2025. gada 30. jūnijam, tai skaitā, ietverot 5.1. reformu un investīciju virziena "Produktivitātes paaugstināšana caur investīciju apjoma palielināšanu P&A" 5.1.1.r. reformas

---

⁹Uzraudzības ziņojumā iekļauj jaunā inovācijas pārvaldības modeļa darbības analīzi, visu RIS3 jomu ilgtermiņa stratēģiju progresu konkrētā laika periodā atbilstoši definētajiem sasniežamo mērķu un rezultātu rādītājiem, visu RIS3 jomas mikro un makro datu analīzes rezultātus, secinājumus par jaunu RIS3 jomu izstrādes nepieciešamību vai esošo RIS3 jomu pārveidošanu, ieteikumi RIS3 jomas attīstībai.

"Inovāciju pārvaldība un privāto P&A investīciju motivācija" 5.1.1.2.i. investīcijas "Atbalsta instruments inovāciju klasteru attīstībai" (turpmāk – 5.1.1.2.i investīcija) novērtējumu un ieteikumus uzlabošanai.

29. EM iesaistās šādu rādītāju sasniegšanā:

- 29.1. līdz 2022.gada 31.decembrim izveidot IPPP;
- 29.2. līdz 2023.gada 31.decembrim investīcijas īstenošanai piesaistīt 7 darbiniekus;
- 29.3. līdz 2026.gada 31.jūlijam izstrādāt un publicēt šī ziņojuma 28.2.3.apakšpunktā minēto uzraudzības ziņojums;
- 29.4. par apskatu katru RIS3 jomu un tie ir iesniegti IPPP līdz 2023. gada 30. jūnijam, 2024. gada 30. jūnijam un 2025. gada 30. jūnijam EM izstrādāti ne mazāk kā 3 monitoringa ziņojumi¹⁰ saskaņā ar šī ziņojuma 28.4.3.apakšpunktu.

30. LIAA iesaistās šādu rādītāju sasniegšanā:

- 30.1. līdz 2023.gada 31.decembrim piesaistīt šī ziņojuma 28.1.apakšpunktā investīcijas īstenošanai 7 darbiniekus, tostarp 5 ekspertus no nozares, kas pārstāv attiecīgo RIS3 jomas vadības grupu;
- 30.2. līdz 2022.gada 31.decembrim iesniegt nozares ministrijai RIS3 vadības grupas izstrādātās šī ziņojuma 28.2.1.apakšpunktā minētās ilgtermiņa stratēģijas un izveidot RIS3 jomas vadības grupas;
- 30.3. līdz 2023.gada 31.martam izveido šī ziņojuma 28.2.2.apakšpunktā minētos RIS3 jomas vadības grupas.

31. Lai nodrošinātu šī ziņojuma 28.punktā minēto atskaites punktu un uzraudzības rādītāju sasniegšanu, finansējuma saņēmējs Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmā (turpmāk – Vadības informācijas sistēma) iesniedz šādus dokumentus un informācijas kopumu:

- 31.1. šī ziņojuma 28.1.apakšpunktā minētā mērķa un šī ziņojuma 28.3.1. .apakšpunkta uzraudzības rādītāja sasniegšanai:
  - 31.1.1. kopsavilkuma dokuments, kurā pamatots, kā tika sasniegts mērķis, kopā ar atbilstošām interneta adresēm uz pamatojošajiem pierādījumiem;
  - 31.1.2. darbinieku pienākumu apraksti (amata apraksta) kopijas, līgumu kopijas ar piesaistītajiem RIS3 jomas ekspertiem;
- 31.2. šī ziņojuma 28.2.1.apakšpunktā minētā atskaites punkta sasniegšanai:
  - 31.2.1. kopsavilkuma dokuments, kurā pamatots, kā tika sasniegts atskaites punkts, kopā ar atbilstošām interneta adresēm uz pamatojošajiem pierādījumiem;
  - 31.2.2. attiecīgā tiesību aktu kopija, kas saistīta ar LIAA RIS3 jomu vadības grupu un EM funkcijām attiecībā uz atskaites punkta sasniegšanu, tostarp norādot laiku, kad stājies spēkā;
- 31.3. šī ziņojuma 28.2.3.apakšpunktā minētā atskaites punkta sasniegšanai:
  - 31.3.1. kopsavilkuma dokuments, kurā pienācīgi pamatots, kā tika sasniegts atskaites punkts, kopā ar atbilstošām interneta adresēm uz pamatojošajiem pierādījumiem;
  - 31.3.2. trīs ikgadējos monitoringa ziņojumus par katru RIS3 jomu, ko publicējusi EM;

¹⁰ Monitoringa ziņojumā iekļauj katras RIS3 jomas ilgtermiņa stratēģiju progresu konkrētā laika periodā atbilstoši definētajiem sasniedzamo mērķu, darbības plānu un rezultātu rādītājiem, RIS3 jomas datu analīzes rezultātus.

- 31.3.3. uzraudzības ziņojumu (par 2023.– 2025. gadu) par jaunā inovācijas pārvaldības modeļa darbības analīzi;
- 31.3.4. kopiju no finansēšanas lēmuma, kas apliecina saskaņošanu par atskaites punkta apraksta izveidi un IPPP īstenošanas izveides lēmumu pielikumā;
- 31.4. šī ziņojuma 28.2.2.apakšpunktā minētā atskaites punkta sasniegšanai:
- 31.4.1. kopsavilkuma dokuments, kurā pamatots, kā tika sasniegts atskaites punkts (tostarp visi būtiskie elementi), kopā ar atbilstošām interneta adresēm uz pamatojošajiem pierādījumiem;
- 31.4.2. ministru kabineta noteikumi, kas reglamentē RIS3 jomu vadības grupu dalībnieku finansēšanu, tai skaitā rādītāji darbības rezultātu mērīšanai, piemēram, piesaistītās privātās P&A investīcijas, lielāks eksports starp atbalsta saņēmējiem, izstrādāto augstvērtīgo produktu skaits, atbildību identificēšana par datu apkopošanu no programmas gala labuma saņēmējiem;
- 31.4.3. RIS3 jomu vadības grupu dalībnieku atklātā konkursa kopiju un saiti uz šo konkursu;
- 31.4.4. ar RIS3 jomas vadības grupa dalībniekiem noslēgto līgumu kopiju;
- 31.4.5. atlasīto Eiropai svarīgo kopīgo interešu projektu (angliski - *Important Projects of Common European Interest* un turpmāk – IPCEI) dalībnieku sarakstu un īsus IPCEI projektu aprakstus;
- 31.5. šī ziņojuma 28.3.2. un 28.3.3. apakšpunktā minētā uzraudzības rādītāja sasniegšanai, nozares ministrija ziņojumus publicē savā tīmekļa vietnē.
32. Investīcijas mērķa grupa ir publiskā sektora pārstāvji un RIS3 jomas dalībnieki.
33. Investīcijai piemērojams Zaļās dimensijas intervences kods "008 - pētniecības un inovācijas pasākumi mazos un vidējos uzņēmumos, tostarp tīklu veidošana".
34. Investīciju nodrošina un īsteno Atveseļošanas fonda plāna ietvaros Ekonomikas ministrija, kas pilda nozares ministrijas funkcijas, kas izriet no Ministru kabineta 2021. gada 7. septembra noteikumiem Nr.621 "Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna īstenošanas un uzraudzības kārtība" un finansējuma saņēmēja funkcijas. Funkciju nodalīšanu Ekonomikas ministrija veiks atbilstoši šī ziņojuma 45.punkta nosacījumiem.
35. Šī ziņojuma 31. punktā minētos pamatojošos dokumentus un informāciju finansējuma saņēmējs nodrošina informācijas vai datu ievadi vadības informācijas sistēmā ne retāk kā reizi pusgadā.
36. Investīcijas ietvaros EM nodrošina RIS3 pārvaldību operacionālajā līmenī, priekšlikumu sagatavošanai, analītikas un monitoringa procesu uzņēmējdarbības sektoram RIS3 specializācijas jomās.
- III. Inovāciju sistēmas pārvaldības modeļa iesaistīto institūciju un finansējuma saņēmēju pienākumi**
37. Lai nodrošinātu RIS3 jomas analītisko kapacitāti mērķu un rīcības virzienu definēšanai, priekšlikumu izstrādei pētniecības un inovāciju, cilvēkresursu un internacionalizācijas attīstības veicināšanai un sasniegto rezultātu uzraudzībai, tiek veidotas RIS3 vadības grupas.

38. Lai nodrošinātu RIS3 vadības grupu darbu, LIAA tiek izveidotas RIS3 jomas vadības grupas katrā no RIS3 jomām, atbilstoši LIAA izstrādātajam RIS3 jomas vadības grupu nolikumam, kas saskaņots ar EM un apstiprināts attiecīgajā RIS3 jomas vadības grupā.
39. RIS3 vadības grupa ar balsstiesībām ietilpst:
- 39.1. EM pārstāvis;
  - 39.2. vismaz 2 pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizāciju pārstāvji (RIS3 jomas akadēmiskais vadītājs);
  - 39.3. vismaz 5 nozares asociāciju eksperti RIS3 jomās, piemēram, nozares asociācijas, klastera vai kompetences centra pārstāvis (RIS3 jomas vadītājs);
  - 39.4. citu organizāciju kā IZM un VARAM pārstāvji, ja nepieciešams, kas sevī ietvers arī citas ministrijas atbilstošās jomās.
40. **RIS3 vadības grupai** ir šādi pienākumi:
- 40.1. apvienot nozari, pētniecības organizācijas un valsts sektoru;
  - 40.2. identificēt RIS3 jomas ietvaros esošos problēmjasautājumus;
  - 40.3. izstrādāt un precizēt viedās specializācijas ilgtermiņa stratēģiju un ikgadējos rīcības plānus;
  - 40.4. izstrādāt ar viedās specializācijas ilgtermiņa stratēģiju saistīto rīcību un normatīvā regulējuma iniciatīvu priekšlikumus.
41. Lai nodrošinātu RIS3 jomu ilgtermiņa stratēģiju ne tikai izstrādi, bet pastāvīgu pilnveidošanu un īstenošanu, inovāciju pārvaldes modelī nepieciešams nodrošināt aktīvu nozares asociāciju ekspertīzi. Attiecīgi plānots, ka līdz ar investīcijas ieviešanu RIS3 jomās vadības grupu (inovācijas klasteri) esošās nozares asociācijas ekspertus LIAA veic slēgto atlasu un slēdz vienošanos par noteiktu pienākumu izpildi.
42. Šī ziņojuma 39.3. apakšpunktā minēto **nozares asociāciju ekspertu RIS3 jomās**, kuru funkciju nodrošināšanai tiek pārdalīts no LIAA, ir šādi **pienākumi**, kas tiek iekļauti līgumā starp LIAA un nozares ekspertu:
- 42.1. sadarbībā ar LIAA aktualizēt, uzraudzīt un ieviest RIS3 jomas ilgtermiņa stratēģijas;
  - 42.2. sadarbībā ar EM veikt RIS3 stratēģiju rezultātu izvērtēšanu;
  - 42.3. vadīt un mainīt RIS3 jomas vadības grupas katrā no RIS3 jomām.
43. **LIAA** ir šādi pienākumi:
- 43.1. veicināt uzņēmumu un pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizāciju iesaisti starptautiskās pētniecības un attīstības programmās un projektos, vienlaikus LIAA neveic atbalstāmās darbības uzņēmumu interesēs, atbalsts kurām kvalificējas kā komercdarbības atbalsts;
  - 43.2. sadarbībā ar RIS3 vadības grupu, koordinēt RIS3 specializācijas jomas ilgtermiņa stratēģijas izstrādi;
  - 43.3. analizēt, uzkrāt un apkopot datus RIS3 stratēģiju īstenošanai un aktualizēšanai katrā RIS3 jomā;
  - 43.4. organizēt un komunicēt par izstrādāto stratēģiju starp nozarēm un pētniecības organizācijām vai valsti.

44. Šī ziņojuma 43.1. apakšpunkta ietvaros LIAA nodrošina šāda veida aktivitātes:

- 44.1. uzņēmumu un pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizāciju interešu pārstāvniecību ar mērķi sekmēt to dalību starptautiskos projektos, aliansēs, konsorcijs, iniciatīvās un starptautisku organizāciju iepirkumos. Pārstāvniecības nodrošināšana, lai veicinātu sadarbību ar tādām organizācijām kā Eiropas kodolpētījumu organizācija (turpmāk - CERN), Eiropas Kosmosa aģentūra (turpmāk - EKA), kā arī Apvieno Nāciju Organizācija;
- 44.2. bezmaksas konsultāciju sniegšanu par projektu pieteikumu sagatavošanu tādās programmās kā Apvārsnis Eiropa, Digitālā Eiropa, CERN, EKA u.c., kā arī programmās piemēroto projektu atlasī un nosacījumiem;
- 44.3. sadarbības kontaktu identificēšanu, bezmaksas pakalpojumus kontaktu atlasī tālajos un grūti sasniedzamajos tirgos Latvijas komersantiem, citu informatīvais atbalstu ar mērķi palīdzēt komersantiem iekļūt tālajos un grūti sasniedzamajos tirgos;
- 44.4. potenciālo IPCEI dalībnieku identificēšanu un IPCEI nacionālo priekšatlašu nodrošināšanu un konsultatīvā atbalsta sniegšanu projektu iesniedzējiem pēc nepieciešamības.

45. EM nodrošina, ka uzdevumus un funkcijas, ko tā pilda kā finansējuma saņēmējs tiktu nodalīti no uzdevumiem un funkcijām, kuras tā pilda kā nozares ministrija. Nozares ministrijas un finansējuma saņēmēja uzdevumus pilda atšķirīgas struktūrvienības un to uzdevumi, īstenojot investīciju, nepārklājas. Investīcijas īstenošanai EM funkcijas tiks noteiktas ar iekšējo normatīvo aktu.

46. **EM** ir šādi pienākumi:

- 46.1. analītikas un monitoringa sistēmas izveide uzņēmējdarbības sektoram RIS3 specializācijas jomās, iekļaujot:
  - 46.1.1. RIS3 īstenošanas procesā iesaistīto dalībnieku datu ieguves mehānisma izveide (saimniecisko darbības veicēju līmeņa dati);
  - 46.1.2. pastāvīga RIS3 specializācijas jomu analītikas procesa nodrošināšana un monitoringa ziņojumu sagatavošana;
  - 46.1.3. pielāgot komersantiem pieejamo ar RIS3 saistīto atbalsta instrumentus, kas identificētas monitoringa procesā;
  - 46.1.4. veikt Atvēršanas fonda inovāciju atbalsta investīciju ietekmes novērtējumu;
- 46.2. nozaru politikas veidošana RIS3 specializācijas jomās, balstoties uz monitoringa procesa rezultātiem un RIS3 specializācijas jomu stratēģijām, iekļaujot:
  - 46.2.1. nepieciešamās darbības nākotnes problēmu, vajadzību un izmaiņu prognozēšanai, ja tas ir nepieciešams RIS3 ekosistēmas ietvaros;
  - 46.2.2. RIS3 ilgtermiņu stratēģijās identificēto problējautājumu risināšanu, īstermiņa rīcības plānā iekļauto aktivitāšu īstenošanu no valsts pārvaldes puses;
  - 46.2.3. ar RIS3 jomu saistītās Eiropas Savienības līmeņa pārstāvniecības nodrošināšana. Latvijas interešu pārstāvēšana un informācijas aprites nodrošināšana;
- 46.3. sadarbībā ar IZM nodrošināt RIS3 specializācijas jomu analītikas procesu un sagatavot monitoringa ziņojumus;
- 46.4. nodrošināt šī ziņojuma 29.punktā noteikto investīcijas atskaites punktu un mērķu sasniegšanu;

- 46.5. nodrošināt ar projekta īstenošanu saistītās dokumentācijas pieejamību, datu ticamību, izsekojamību un pamatotību;
- 46.6. uzlabot informācijas apriti un veidot ciešāku sadarbību starp publiskā sektora institūcijām, kas Latvijā ir atbildīgas par P&A&I politikas izstrādi (EM, IZM) un ieviešanu (LIAA, LZP), kā arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, kas veicinās inovācijām labvēlīgo vidi reģionos un pašvaldībās;
- 46.7. analizēta inovāciju pārvaldības aktivitāšu ietekme uz Latvijas tautsaimniecību, kā arī analizēt politikas veidošanā un ieviešanā iesaistīto iestāžu sadarbības kvalitāte:
  - 46.7.1. sniegt priekšlikumus jaunu ekosistēmu identificēšanā;
  - 46.7.2. nodrošināt dalību 5.1.1.2.i. investīcijas pētniecības projektu atlasē padomēs;
  - 46.7.3. 2024. gadā veiks ieviestā RIS3 pārvaldības modeļa (investīcijas ietvaros īstenoto aktivitāšu) sākotnējo izvērtējumu un tā pilnveidi.

47. Nozares ministrijai ir šādi pienākumi:

- 47.1. veikt investīcijas iekšējās kontroles sistēmas izstrādi, īstenošanu, uzraudzību (tai skaitā iekšējo auditu) un pilnveidi atbilstoši Atveseļošanas fonda plāna īstenošanas prasībām;
- 47.2. pēc nepieciešamības sniegt informāciju sabiedrībai par Atveseļošanas fonda reformu un investīciju rezultātiem;
- 47.3. sniegt savlaicīgu informāciju Vadības informācijas sistēmā Atveseļošanas fonda ieviešanas progressa pusgada ziņojuma sagatavošanai saskaņā ar Atveseļošanas fonda īstenošanas un uzraudzības kārtību;
- 47.4. veikt nepieciešamos grozījumus 5.1.1.2.i. investīcijas regulējošajos normatīvajos aktos;
- 47.5. nodrošināt šī ziņojuma 27.punktā noteikto investīcijas atskaites punktu un mērķu sasniegšanu un pamatojošās dokumentācijas pārbaudi, t.sk. datu ticamības pārbaudi;
- 47.6. veikt projektu slēgtās kārtas atlasē un noslēgt vienošanos ar LIAA par projekta īstenošanu;
- 47.7. piedalīties IPCEI politikas darba grupās;

48. IPPP ir šādi pienākumi:

- 48.1. saskaņot LIAA un LZP rīcības plānu un stratēģijas, t.sk. uzdot uzdevumus LIAA un LZP;
- 48.2. saskaņot stratēģisko investīciju un lielo P&A&I projektu finansējumu;
- 48.3. nodrošināt stratēģisku zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovāciju politikas, kā arī RIS3 procesu vadības plānošanu, koordinēšanu, saskaņošanu un īstenošanu, kā arī mērķu un rezultātu definēšanu un sasniegto rezultātu uzraudzību.

49. Lai nodrošinātu RIS3 specializācijas jomu stratēģiju un ikgadējos rīcības plānu aktualizēšanu, Atveseļošanas fonda 5.1.1.2.i investīcijas ietvaros kompetences centrs iesniedz priekšlikumus RIS3 jomas vadības grupai (inovācijas klasterim) par nepieciešamajiem uzlabojumiem.

IV. Investīcijas atbalstāmās izmaksas un attiecināmības nosacījumi

50. Inovāciju sistēmas pārvaldības modeļa izstrādes, īstenošanas un uzraudzības ietvaros projekta īstenotājiem ir šādas attiecināmas izmaksas:

50.1. projekta īstenošanas izmaksas finansējuma saņēmējiem:

50.1.1. darba vietu aprīkojuma izmaksas;

50.1.2. komandējumu un darba braucienu izmaksas;

50.1.3. pētniecības un inovāciju konferences organizēšanas izmaksas (telpu īre, tehniskais nodrošinājums, ēdināšanas izmaksas, tiešraides nodrošināšana, tulkošanas izmaksas, transporta izmaksas, komandējumu izmaksas, noformējuma izmaksas un citas organizatoriskās izmaksas);

50.1.4. ekspertu piesaistes izmaksas, tulkošanas izmaksas un citas izmaksas, kuras saistītas ar RIS3 specializācijas jomu ilgtermiņa stratēģiju un rīcības plānu izstrādi, pārvaldības sistēmas pilnveidi, tai skaitā stratēģiju efektivitātes novērtēšanu ja nepieciešams, ko attiecināt var tikai šī ziņojuma 21.1.2. apakšpunkta ietvaros;

50.1.5. apdrošināšanas - veselības, dzīvības, transportlīdzekļu, īpašuma, iekārtu, civiltiesiskās atbildības - izmaksas uz projekta īstenošanas laiku, kuru nepieciešamību nosaka Latvijas Republikas normatīvie akti;

50.1.6. projekta vadības izmaksas, tai skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (projekta vadības personāla atlīdzības izmaksas par projekta ietvaros veicamo darbību plānošanu, koordinēšanu un kontroli, tajā skaitā arī izmaksas par projekta dokumentācijas nodrošināšanu atbilstoši Eiropas Savienības un nacionāla līmeņa tiesību aktos noteiktajām prasībām, projekta iepirkumu organizēšanas un kontroles veikšanas izmaksas);

50.1.7. ārpalpojumu izmaksas mārketinga aktivitātēm;

50.1.8. iesaistīto vadītāju un darbinieku kompetenču celšanas izmaksas;

50.1.9. nozares ekspertu RIS3 jomās piesaistes izmaksas, kas iesaistīti atbilstoši šī ziņojuma 21.2.1.1. apakšpunktam;

50.1.10. ārējo ekspertu piesaistes izmaksas, kas iesaistīti atbilstoši šī ziņojuma 21.1.3. apakšpunktam.

50.2. LIAA pārstāvniecību nodrošināšanas izmaksas:

50.2.1. darba samaksa, tai skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas;

50.2.2. pabalsti un kompensācijas;

50.2.3. apdrošināšanas - veselības, dzīvības, transportlīdzekļu, īpašuma, iekārtu, civiltiesiskās atbildības - izmaksas uz projekta īstenošanas laiku, kuru nepieciešamību nosaka Latvijas Republikas normatīvie akti;

50.2.4. darba devēja apmaksātie veselības izdevumi (veselības apdrošināšanas polise);

50.2.5. komandējumu un darba braucienu izmaksas;

50.2.6. sakaru pakalpojumi;

50.2.7. darba vietu aprīkojuma izmaksas;

- 50.2.8. transporta izdevumi, t.sk. transportlīdzekļu uzturēšanas un remonta izdevumi, sabiedriskā transporta izmaksas un maksa par degvielu;
- 50.2.9. tirgus pētījumi un priekšlikumu sniegšanu inovāciju un eksporta stratēģiju izstrāde, izvērtējot iespēju veikt sociāli atbildīgus publiskos iepirkumu, kas tiek veikts pārstāvniecības darbības nodrošināšanai;
- 50.2.10. citas izmaksas kas saistītas ar darba pienākumu veikšanu.
51. EM un LIAA projekta īstenošanas laiks ir līdz 2026.gada 30.jūnijam. Pārvaldības moduļa ieviešana un uzraudzība turpināsies Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmu 2021.–2027. gadam ietvaros.
52. Atveseļošanas fonda ietvaros EM uz LIAA izveidotās darba vietas pēc 2026.gada 30. jūlija tiks segtas 100 procentu apjomā no Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmu 2021.–2027. gadam 1.2. prioritārā virziena "Atbalsts uzņēmējdarbībai" 1.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Pētniecības un inovāciju kapacitātes stiprināšana un progresīvu tehnoloģiju ieviešana uzņēmumiem" 1.2.1.1. pasākumu "Atbalsts jaunu produktu attīstībai un internacionalizācijai" 1.kārta līdzekļiem. Pēc 2029.gada 30.decembra pienākumi tiks deleģēti esošajām darba vietām, kas tiks finansētas no valsts budžeta.
53. IPPP izveido ne vēlāk kā līdz 2023. gada 30 jūnijam, kad nepieciešams izskatīt un apstiprināt pirmo analītisko uzraudzības ziņojumu.
54. Šī ziņojuma 50.1.9. apakšpunktā minētos ekspertus LIAA piesaista atklātā procedūrā, izmaksas sedzot no šī ziņojuma 21.2.1.1. apakšpunktā minētā finansējuma, kas nav mazāks par 40% no atalgojuma kopējā apmēra, kas noteikts šī ziņojuma 21.2.1.1. punktā.
55. Investīcijai nav paredzama ietekme uz klimata un vides mērķiem saskaņā ar principa "Nenodarīt būtisku kaitējumu" novērtējumu.
56. Investīcijas īstenošanā tiks nodrošināts dzimumu līdztiesības un vienlīdzīgu iespēju princips, piemēram, principa piemērošanu RIS3 vadības grupu izveidē un darbības nodrošināšanā.
57. LIAA saskaņā ar vienošanos par projekta īstenošanu iesniedz atbildīgajā nozares ministrijā iepirkumu plānu. Piegādātājus un pakalpojuma sniedzējus iesaista atbilstoši Publisko iepirkumu likumam, īstenojot atklātu, pārredzamu, nediskriminējošu un konkurenci nodrošinošu konkursa procedūru, ņemot vērā attiecīgās investīcijas specifiku, izvēlas sociāli atbildīgus iepirkumus.

IV. Investīcijas īstenošanas un uzraudzības nosacījumi

58. Nozares ministrija nosūta uzaicinājumu LIAA un Ekonomikas ministrijas atbildīgajam departamentam iesniegt projekta pieteikumu ne vēlāk kā 15 darbdienu laikā no uzaicinājuma saņemšanas.
59. Nozares ministrija ne vēlāk kā 20 darba dienu laikā no projekta pieteikuma saņemšanas dienas izvērtē iesniegto projekta pieteikuma atbilstoši šo noteikumu prasībām un projektu iesniegumu neatbilstību izslēgšanas kritērijiem, kā arī izvērtējot krāpšanas, korupcijas un dubultā finansējuma riska neesamību, ciktāl tas attiecināms uz konkrēto investīciju, un, ja nepieciešams, lūdz projekta iesniedzējam 10 darba dienu laikā no atzinuma saņemšanas precizēt projekta pieteikumu un iesniegt to atkārtotai izvērtēšanai. Precizētu projekta pieteikuma precizējumus var iesniegt ne vairāk kā 2 reizes. Iesniegtos precizējumus izvērtē piecu darba dienu laikā. Ja iesniegtā precizētā informācija par plānotā projekta īstenošanu nav pietiekama lēmuma pieņemšanai par projekta apstiprināšanu, tad nozares ministrija var atkārtoti lūgt projekta iesniedzējam sniegt precizējumus izvērtēšanai 10 darba dienu laikā.

Nozares ministrijai ir tiesības pieprasīt projekta iesniedzējam veikt precizējumus, līdz projekta pieteikums atbilst visām izvirzītajām prasībām. Ja projekta iesniedzējs projekta pieteikumu ir iesniedzis atbilstoši informatīvajā ziņojumā un Atvērēšanas fonda plānā noteiktajām prasībām, tad nozares ministrija apstiprina projekta pieteikumu un slēdz vienošanos par projekta īstenošanu ar LIAA vai izdot šī ziņojuma 45.punktā iekšējo normatīvo aktu par Ekonomikas ministrijas atbildīgā departamenta iesaisti.

60. Pēc projekta atlases tiek slēgta vienošanās ar LIAA. Vienošanās iekļauj vismaz šādu informāciju:

- 60.1. finansējuma saņēmēja rekvizīti;
- 60.2. pienākumi un tiesības;
- 60.3. finansējuma plānošana un maksājuma veikšanas kārtību;
- 60.4. ar projekta īstenošanu saistīto dokumentu glabāšanas termiņš;
- 60.5. vienošanās darbības laiks, tā grozīšanas un izbeigšanas kārtība;
- 60.6. rīcība nepārvaramas varas gadījumā;
- 60.7. strīdu izšķiršanas kārtība;
- 60.8. atbildība par rādītāju izpildi;
- 60.9. avansa pieprasījumu kārtību un tā pamatojumu ar ieguldījumu investīcijas ietvaros sasniedzamajos rādītājos.

61. Pirms vienošanās par projekta īstenošanu slēgšanas, nozares ministrija pārliecinās, ka uz LIAA nav attiecināmi šādi izslēgšanas kritēriji:

- 61.1. finansējuma saņēmēja valdes vai padomes loceklis vai prokūrists, vai persona, kura ir pilnvarota pārstāvēt finansējuma saņēmēju ar filiāli saistītās darbībās, ar tādu prokurora priekšrakstu par sodu vai tiesas spriedumu, kas stājies spēkā un kļuvis neapstrīdams un nepārsūdzams, ir atzīts par vainīgu jebkurā no šādiem noziedzīgiem nodarījumiem:
  - 61.1.1. noziedzīgas organizācijas izveidošana, vadīšana, iesaistīšanās tajā vai tās sastāvā ietilpstošā organizētā grupā vai citā noziedzīgā formējumā vai piedalīšanās šādas organizācijas izdarītos noziedzīgos nodarījumos;
  - 61.1.2. kukuļņemšana, kukuļdošana, kukuļa piesavināšanās, starpniecība kukuļošanā, neatļauta labuma pieņemšana vai komerciāla uzpirkšana, prettiesiska labuma pieprasīšana, pieņemšana vai došana, tirgošanās ar ietekmi;
  - 61.1.3. krāpšana, piesavināšanās vai noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana;
  - 61.1.4. izvairīšanās no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu samaksas;
  - 61.1.5. terorisms, terorisma finansēšana, teroristu grupas izveide vai organizēšana, ceļošana terorisma nolūkā, terorisma attaisnošana, aicinājums uz terorismu, terorisma draudi vai personas vervēšana un apmācība terora aktu veikšanai;
  - 61.1.6. cilvēku tirdzniecība;
- 61.2. finansējuma saņēmējs ar attiecīgās jomā kompetentas institūcijas lēmumu, prokurora priekšrakstu par sodu vai tiesas spriedumu, kas stājies spēkā un kļuvis neapstrīdams un nepārsūdzams, ir atzīts par vainīgu un sodīts par pārkāpumu, kas izpaužas kā:
  - 61.2.1. vienas vai vairāku personu nodarbināšana, ja tām nav nepieciešamās darba atļaujas vai ja tās nav tiesīgas uzturēties Eiropas Savienības dalībvalstī;

- 61.2.2. personas nodarbināšana bez rakstveidā noslēgta darba līguma;
- 61.3. finansējuma saņēmējs ar attiecīgā jomā kompetentas institūcijas lēmumu vai tiesas spriedumu, kas stājies spēkā un kļuvis neapstrīdams un nepārsūdzams, ir atzīts par vainīgu konkurences tiesību pārkāpumā, kas izpaužas kā vertikālā vienošanās, kuras mērķis ir ierobežot pircēja iespēju noteikt tālākpārdošanas cenu, vai horizontālā karteļa vienošanās, izņemot gadījumu, kad attiecīgā institūcija, konstatējot konkurences tiesību pārkāpumu, par sadarbību iecietības programmas ietvaros finansējuma saņēmēju ir atbrīvojusi no naudas soda vai naudas sodu samazinājusi;
62. Ja LIAA piesaista nozares ekspertus, kas pārstāv attiecīgo RIS3 jomas vadības grupu, un slēdz ar tiem ārpakalpojuma līgumu, LIAA pārliecinās, ka uz nozares ekspertiem nav attiecināmi šādi izslēgšanas kritēriji:
- 62.1. nozares eksperts, ar tādu prokurora priekšrakstu par sodu vai tiesas spriedumu, kas stājies spēkā un kļuvis neapstrīdams un nepārsūdzams, ir atzīta par vainīgu jebkurā no šādiem noziedzīgiem nodarījumiem:
- 62.1.1. noziedzīgas organizācijas izveidošana, vadīšana, iesaistīšanās tajā vai tās sastāvā ietilpstošā organizētā grupā vai citā noziedzīgā formējumā vai piedalīšanās šādas organizācijas izdarītos noziedzīgos nodarījumos;
  - 62.1.2. kukuļņemšana, kukuļdošana, kukuļa piesavināšanās, starpniecība kukuļošanā, neatļauta labuma pieņemšana vai komerciāla uzpirkšana, prettiesiska labuma pieprasīšana, pieņemšana vai došana, tirgošanās ar ietekmi;
  - 62.1.3. krāpšana, piesavināšanās vai noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana;
  - 62.1.4. izvairīšanās no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu samaksas;
  - 62.1.5. terorisms, terorisma finansēšana, teroristu grupas izveide vai organizēšana, ceļošana terorisma nolūkā, terorisma attaisnošana, aicinājums uz terorismu, terorisma draudi vai personas vervēšana un apmācība terora aktu veikšanai;
  - 62.1.6. cilvēku tirdzniecība;
- 62.2. nozare eksperts ar attiecīgās jomā kompetentas institūcijas lēmumu, prokurora priekšrakstu par sodu vai tiesas spriedumu, kas stājies spēkā un kļuvis neapstrīdams un nepārsūdzams, ir atzīts par vainīgu un sodīts par pārkāpumu, kas izpaužas kā:
- 62.2.1. vienas vai vairāku personu nodarbināšana, ja tām nav nepieciešamās darba atļaujas vai ja tās nav tiesīgas uzturēties Eiropas Savienības dalībvalstī;
  - 62.2.2. personas nodarbināšana bez rakstveidā noslēgta darba līguma;
- 62.3. nodokļu normatīvajos aktos noteiktajā termiņā neiesniedzot par šo personu informatīvo deklarāciju par darbiniekiem, kas iesniedzama par personām, kuras uzsāk darbu;
- 62.4. nozares eksperts ar attiecīgā jomā kompetentas institūcijas lēmumu vai tiesas spriedumu, kas stājies spēkā un kļuvis neapstrīdams un nepārsūdzams, ir atzīts par vainīgu konkurences tiesību pārkāpumā, kas izpaužas kā vertikālā vienošanās, kuras mērķis ir ierobežot pircēja iespēju noteikt tālākpārdošanas cenu, vai horizontālā karteļa vienošanās, izņemot gadījumu, kad attiecīgā institūcija, konstatējot konkurences tiesību pārkāpumu, par sadarbību iecietības programmas ietvaros nozares eksperts ir atbrīvojusi no naudas soda vai naudas sodu samazinājusi;
- 62.5. tiek apturēta vai pārtraukta nozares eksperta saimnieciskā darbība vai tiek likvidēts;

63. Investīcijas īstenošanai nepieciešamās informācijas iesniegšanu nodrošina vadības informācijas sistēmā.
64. EM un LIAA nodrošina informācijas un publicitātes pasākumus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 12. februāra Regulas Nr. 2021/241 34. pantu un Eiropas Komisijas un Latvijas Republikas Atveseļošanas un noturības mehānisma finansēšanas nolīguma 10.pantu, kā arī Eiropas Savienības fondu 2021.–2027. gada plānošanas perioda un Atveseļošanas fonda komunikācijas un dizaina vadlīnijām.
65. Nozares ministrija pārbauda sinerģiju un demarkāciju pret Atveseļošanas fonda finansēto pasākumu un Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmu 2021.–2027. gadam 1.2. prioritārā virziena "Atbalsts uzņēmējdarbībai" 1.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Pētniecības un inovāciju kapacitātes stiprināšana un progresīvu tehnoloģiju ieviešana uzņēmumiem" 1.2.1.1. pasākumu "Atbalsts jaunu produktu attīstībai un internacionalizācijai" 1.kārta, tai skaitā pārbaudīt demarkāciju arī starp citiem publiskā finansējuma avotiem, kā arī pārbaudīt, vai nav konstatējamas korupcijas, dubultfinansējuma, krāpšanas riska un interešu konflikta pazīmes, ja nepieciešams, veicot darbības to novēršanai un labošanai
66. Finansējuma saņēmējs un nozares ministrija nodrošina, ka visā projekta laikā tiks ievēroti dubultā finansējuma, interešu konflikta, korupcijas un krāpšanas novēršanas nosacījumi, nodrošinot vismaz šādus pasākumus:
- 66.1. iesaistītie darbinieki informēti par korupcijas un interešu konflikta novēršanas jautājumiem un krāpšanas pazīmēm;
- 66.2. iesaistītie darbinieki parakstījuši apliecinājumus par pienākumu ziņot par konstatētajiem vai iespējamajiem pārkāpumiem;
- 66.3. nodrošinātas iespējas ziņot par pārkāpumiem un nodrošināta ziņotāju aizsardzība atbilstoši Trauksmes celšanas likumam;
- 66.4. atbilstošu iepirkuma procedūru izvēle un "četrus acu principa" nodrošināšana iepirkumos.
67. Investīcijai nav sasaiste ar atklātas stratēģiskās autonomijas un drošības jautājumiem, kā arī sasaiste ar pārrobežu un daudzvalstu projektiem.
68. EM un LIAA nodrošina ar investīcijas īstenošanu saistītās dokumentācijas pieejamību piecus gadus pēc pēdējā maksājuma veikšanas dalībvalstij jeb līdz 2031. gada 31. decembrim.
69. Izmaksas attiecināmas no 2022. gada 1. janvāra, ja vienošanās noslēgšanas vai šī ziņojuma 45.punktā minētā iekšējā normatīvā akta apstiprināšanas brīdī atbalstāmās darbības nav jau pabeigtas darbības.
70. Projekta uzraudzību nodrošina nozares ministrija, ievērojot Atveseļošanas fonda īstenošanas un uzraudzības kārtību.
71. Projekta īstenošanas vieta ir Latvijas Republikas teritorija.
72. Attiecināmās izmaksas ir LIAA un EM valsts noteiktās funkcijas īstenošanas nodrošināšanai saskaņā ar Ministru kabineta 2012. gada 11. decembra noteikumiem Nr. 857 "Latvijas Investīciju un attīstības LIAA nolikums", Ministru kabineta 2020. gada 22.septembra noteikumiem Nr. 588 "Ekonomikas ministrijas nolikums" un Zinātniskās darbības likumu, līdz ar to Atveseļošanas fonda finansējums netiks sniegts uzņēmējdarbības darbības veikšanai

un attiecībā uz LIAA (tai skaitā piesaistīto nozares ekspertiem) un EM nav jāpiemēro komercdarbības atbalsta regulējums.

73. Finansējuma saņēmējs un nozares ministrija dokumentācijas par reformas mērķu un atskaites punktu sasniegšanu glabāšanu uz laiku, kas nav īsāks par pieciem gadiem no pēdējā maksājuma veikšanas dalībvalstij, un nodrošina, ka dokumentācija ir pieejama Atvaseļošanas fonda investīciju administrēšanā un uzraudzībā iesaistītajām institūcijām saskaņā ar Ministru kabineta 2021. gada 7. septembra noteikumiem Nr. 621 "Eiropas Savienības Atvaseļošanas un noturības mehānisma plāna īstenošanas un uzraudzības kārtība" noteikto kārtību un institūciju atbildību, kā arī Latvijas Republikas un Eiropas Komisijas finansēšanas nolīgumā par Atvaseļošanas un noturības mehānismu minētajām iestādēm.
74. Pēc investīcijas ieviešanas RIS3 pārvaldības modeļa darbība tiks turpināta un pilnveidota Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmu 2021.–2027. gadam plānošanas perioda aktivitāšu ietvaros līdz 2029. gadam. Pēc RIS3 pārvaldības pilnīgas ieviešanas EM un IZM turpināt jaunā pārvaldības modeļa darbību.
75. Šī ziņojuma 50.1.9. apakšpunktā minētie 5 eksperti, kas veic šī ziņojuma 17.punktā noteiktos pienākumus, investīcijas ieviešanas gaitā nodrošinās fizisku atrašanos kādā no RIS3 vadības grupas dalībnieku telpām un pilda nozares uzdotos pienākumus.
76. Lai novērtētu RIS3 pārvaldības modeļa darbības virzienu "Koordinācija" tiks izmantoti rādītāji, kas saistīti ar uzņēmējdarbības un pētniecības sektora sadarbības veicināšanu. Sasniedzamais rādītājs: 2026. gadā par 10% (salīdzinājumā ar 2022. gadu) pieaudzis vietējo publisko un privāto pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizāciju līgumpētījumu skaits ar privāto sektoru. Tāpat tiks analizēta arī politikas veidošanā un ieviešanā iesaistīto iestāžu un RIS3 vadības grupas sadarbības kvalitāte, publisko un privāto pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizāciju ieņēmumu palielinājums no privātā sektora. Rādītāja analīzē tiks iesaistīti IZM, EM un LIAA. Atbildīgais par rādītāja apkopošanu būs EM.
77. Vērtējot darbības virzienu "Izcilības veicināšana uzņēmējdarbībā" tiks analizēti dati par uzņēmumiem, kas aktivitāšu ietvaros saņēmuši atbalstu. Datus uzkrāj un apkopo LIAA¹¹.

V. Priekšlikumi turpmākai rīcībai

78. Ņemot vērā šajā ziņojumā minēto, ar šo ziņojumu tiek virzīts protokollēmuma projekts, kas paredz:
  - 78.1. pieņemt zināšanai ziņojumu;
  - 78.2. atbalstīt investīcijas īstenošanu;
  - 78.3. atbalstīt investīcijas īstenošanai nepieciešamo pievienotās vērtības nodokļa līdz 689 512 euro apmērā segšanu no valsts budžeta līdzekļiem;
  - 78.4. lūgt pārdalīt finansējumu investīcijas projekta īstenošanai, tai skaitā šī ziņojuma 78.3. apakšpunktā minētās pievienotās vērtības nodokļa izmaksu segšanai, no budžeta resora "74.Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums" 80.00.00 programmas "Nesadalītais finansējums Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai", atbilstoši MK

¹¹ Nepieciešamības gadījumā, tiks izmantoti atbalsta saņēmēju parakstīti apliecinājumi, kur tie apstiprina, ka projekts nebūtu iespējams bez LIAA iesaistes (sasniedzamais rādītājs līdz 2026. gadam - 200 apliecinājumi). Apliecinājumi tiks izmantoti vērtējot RIS3 vērtību ķēžu pārstāvjiem sniegto augstas pievienotās vērtības atbalstu tādās jomās kā eksporta veicināšana, investīciju piesaiste, 283 jaunuzņēmumu atbalsts, tehnoloģiju pārnese, inovāciju veicināšana, darbinieku apmācības u.c. Tiks vērtēta arī Latvijas pārstāvju dalība starptautiskās P&A programmās (Horizon Europe), Digital Europe u.c.). Šis nosacījums tiks precizēts pēc Atvaseļošanas fonda plāna grozījumu apstiprināšanas.

2018. gada 17. jūlija noteikumos Nr. 421 "Kārtība, kādā veic gadskārtējā valsts budžeta likumā noteiktās apropriācijas izmaiņas".